Onderzoek naar de communicatie over vroegtijdige zorgplanning tussen professionals van de eerste lijn

Haio: VISSERS Babette , KUL
Promotor: DE LEPELEIRE Jan , KUL
Praktijkopleider: Pieters Erik

Context: Vroegtijdige zorgplanning (VZP) krijgt de laatste jaren steeds meer aandacht, wat ook blijkt uit het stijgend aantal publicaties over VZP. Zowel de vergrijzing van de bevolking als de toenemende autonomie en mondigheid van de patiënt hebben hiertoe geleid. In onze huidige multidisciplinaire geneeskunde is communiceren over en documenteren van VZP absoluut nodig. Er is veel verwarring over het begrip 'zorgdoel' en de invulling hiervan.

Onderzoeksvraag: 1. Wat is de kennis over VZP, zorgcodes en zorgdoelen bij huisartsen en CRA's? 2. Hoe wordt VZP geïmplementeerd in de huisartsenpraktijk en in de woonzorgcentra? 3. Hebben CRA's een actieve rol in de implementatie van VZP in het woonzorgcentrum? 4. Hoe communiceren eerstelijnsprofessionals over vroegtijdige zorgplanning?

Methode: We deden een systematisch literatuuronderzoek dat 16 artikels opleverde, gevolgd door een kwalitatieve bevraging bij de huisartsen van Tessenderlo (n = 19) en de CRA's van de omliggende woonzorgcentra (n = 6).

Resultaten: 1. De 'Richtlijn Vroegtijdige Zorgplanning' is gelezen door 80% van de CRA's, maar slechts door 7,69% van de bevraagde huisartsen. Het begrip zorgcode en in mindere mate het begrip 'zorgdoel' blijkt voor de meeste huisartsen en CRA's moeilijk in te vullen. 2. VZP-gesprekken worden in de thuissituatie geïnitieerd door de patiënt en de huisarts en worden door de huisarts gevoerd. In woonzorgcentra worden gesprekken ook geïnitieerd door verplegend/verzorgend personeel en naasten van de patiënt. In het WZC worden VZP-gesprekken meestal gevoerd door verplegend/verzorgend personeel, al dan niet samen met de huisarts. 3. Huisartsen worden in de bevraagde woonzorgcentra niet betrokken bij beleidsvergaderingen, maar zouden wel actief betrokken worden bij het VZP-beleid. Zowel thuis als in woonzorgcentra worden VZP-gesprekken vaak herleid tot het invullen van DNR-codes. 4. Communicatie over VZP gebeurt slechts beperkt in de thuissetting, maar verloopt beter in de woonzorgcentra, waar de VZP-documenten voor de meeste zorgverleners beschikbaar zijn.

Conclusie: In de woonzorgcentra zijn er m.b.t. VZP al stappen in de juiste richting gezet, maar in de thuissetting is er nog een lange weg te gaan. In woonzorgcentra zouden artsen betrokken moeten worden bij de beleidsvergaderingen waarin afspraken omtrent VZP gemaakt worden. Huisartsen moeten de 'Richtlijn Vroegtijdige Zorgplanning' beter beheersen. Een betere kennis en implementatie van de richtlijn zal hopelijk leiden tot het (correcter) invullen van VZP-documenten, waardoor de communicatie over VZP ook vlotter zal verlopen.